

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the WORKERS and FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, a joint stock company, incorporated under the laws of MANITOBA, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Рочітничім Домі, на рої вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

COR. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ З'ЇЗДИ ТУРФДІМ.

Цього місяця в західній Канаді відбулися два провінційні з'їзди Товариства Української Робітничо-Фармерської Діми: 13 і 14 грудня відбувся з'їзд в Саскатуні, а 20, 21 і 22 грудня відбувся з'їзд в Едмонтоні.

З'їзди в житті кожної організації відіграють дуже велику роль. Тим більше роль її більше значуща мають вони в нашій організації — ТУРФДІМ, в якій гуртуються робітники й фермери. До цього часу провінційні з'їзди ТУРФДІМ відбувалися вночі, однак в останній час показався непрактичним, а тому на минулому з'їзді ухвалено перенести провінційні з'їзди на осні, коли робітники й фермери є більш активні. Правда, це зближує провінційні з'їзди до всеробочого, однак десятому всеробочому з'їзду ТУРФДІМ прийдесться мабуть застановитися над тим, чи порадою скликати щорічного з'їзду і всеробочий і провінційні з'їзди, чи втручатися їм так, щоб і коштів було менше й часу більше для виконання ухвал тих з'їзді.

Сторонні провінційні з'їзди ТУРФДІМ спеціально набувають поважного значення. На їхній програмі є нові певні справи, видвинуті самим життям й розвитком організації. Вперше на програмі денних нарад наших з'їзді приходять доклади про фармерську юнію, про пули й споживчі кооперативи. Розуміється, поставивши ці справи на програму своїх з'їзді — не значить, що ТУРФДІМ мішатиметься в справи фармерських юній чи пули чи взаємне себе з ними. Але ТУРФДІМ знає, що багато його членів є діяльними членами цих фармерських організацій, і як освітня організація — має своїм завданням освітлювати своє членство, вказувати йому, чому воно повинно належати до цих кооперативних організацій, як в них боротися за те, щоб вони справді служили інтересам працюючих.

Всякі юнії — робітничі й фармерські — дуже потрібні працюючим. Так само потрібні їм і кооперативи: споживчі й збутові. І завжди, в кожному разі в більшості випадків, коли ті організації починають творитися, вони ставлять перед собою подвійне завдання: організувати працюючих для взаємної собі допомоги й для створення шкільної організованої колективної боротьби за свої права, для боротьби за повне визволення з капіталістичного визиску. Потім, з часом, коли ці економічні організації починають зростати, багатіти, до них прилучуються різні паразитарні елементи, а навіть внутрі них створюється власна, самозадоволена аристократія, які завертають ті організації із шляху класової боротьби на манівці, роблять її повітряним телятком капіталістичної корови. Так дегенерувалася бойова колись Фармерська Юнія Канади, злучилася й розпалася в шпийно-угодовий організації, тим самим шляхом пішли фармерські пули. Юнайтед Фармерс оф Алберта також була колись досить рухливою організацією, головні доки вона боролася з лібералами за владу. Тепер вона також є вже неспокійною гадзкою в очах буржуазії, хоч правда, ліберали в Алберті докладають старань, щоб відвернути її від влади, а для цього почали навіть видавати газету українською мовою. Але це ще не значить, що та фармерська організація в дуже великій немілості в буржуазії. Консервативна й ліберальна партії також борються між собою за владу, однак це не перешкоджає обом їм бути чисто капіталістичними партіями.

У всіх цих справах фармерам і робітникам також розбиратися. Тому на допомогу їм приходять освітні робітничо-фармерські організації, що має своїм завданням виховувати своє членство в класовому дусі, щоб воно, працюючи в різних юніях чи кооперативних робітничих та фармерських організаціях, анало, як в них боротися за те, щоб вони справді служили інтересам працюючих. Лідери юніїв фармерських пули вносять у фармерів, що раз фармер вписався до пулу, то більше йому нічого й не треба. Вони кажуть, що коли все фармерство буде організоване в пули, не продаватиме нічого нікому через капіталістичні компанії або їхніх агентів, то капіталіст банкрутує й фармері стануть повними господарями своєї праці. Такі балабачки — це звичайні балабачки, ці балабачки розраховані лише на те, щоб відтягнути фармерів від класової боротьби проти капіталістичного визиску. Пули є остільки допоміжними фармерам, що дають їм змогу дістати більше пару центів на бушлені шпешні чи на інших фармерських продуктах. Але коли ті пули проповідують класовий мир між фармерами й капіталістами, то тим самим вони приносять фармерам багато більше моральної втрати, ніж того зарібку на бушлені. Пули й всякі споживчі кооперативи будуть тільки справді допоміжними працюючим тоді, коли вони, побіч несення польєкції в щоденному житті працюючих, стануть для них практичною школою класової боротьби, коли вони на досвіді показуватимуть фармерам і робітникам, що отак громадою, колективно працюючи можуть усеунути не тільки посередника в обмін продукції, в торгівлі між працюючим і вискупувачем, але й можуть усеунути самого вискупувача — капіталіста й покласти край вискувочій вагалі.

Така освіта потрібна робітникам і фармерам і перші початки такої освіти вони можуть дістати тільки в своїй освітній організації. Початки завжди тяжкі. Найтяжче є переконати робітника й фармера, що йому потрібна освіта. Освіта не в зміслі шкільного навчання, але освіта загально-елементарна, освіта класова, після якої кожна працююча людина мала б хоч загальні поняття про світ, про уклад і поділ теперішнього суспільного ладу, щоб людина не повторювала за народними темплетями шибур фразу: "я бідний, бо так бог дав", але щоб шукала корня той причини, яка зоробила одного чоловіка бідним, а другого багатим, одного наділила безпросвітною нуждою, а другого казачим багатством, одного заставила тяжко працювати, мучитися ціле своє життя, а другого — нічого не робити й розважати.

Ось яка освіта працюючим потрібна. Ми знаємо, що й серед робітників й фармерів є люди грамотні, але що з того? Ї люди малограмотні, або й зовсім неграмотні, але класове знання у них краще, як у тих грамотних. Бо вони цікавляться громадськими справами, бо вони беруть у них участь, бо вони навчались багато з книг життя й боротьби. Розуміється, це не виправдує їхньої неграмотності. Ми повинні читати, читати, писати, бути свідомими, грамотними ще й друтих вчити. Тоді тільки ми зможемо принести користь своїй класі. Таке знання, ми найкраще можемо набути через свою освітню організацію. Тому ми повинні будувати масову освітню організацію працюючих. Тому ми повинні брати участь у з'їздах ТУРФДІМ. Тому українські робітники й фермери в Саскатуні, Алберті й Британії Колумбії повинні масово брати участь у з'їздах ТУРФДІМ в Саскатуні й Едмонтоні й зробити їх з'їздами не лише турфдімськими, але масовими з'їздами трудового українського населення західної Канади.

КОНФЕРЕНЦІЯ НІМЕЦЬКОЇ КОМПАРТІЇ

Протягом двох днів, 3-го та 4-го листопада, в Берліні відбулася широка конференція функціонерів (відповідальних робітників) німецької компартії, що працювала виключно над звітном про VI конгрес Комінтерну та його постанов і перевела кілька ухвал та плян роботи, які мають прижити до здійснення постанов VI конгресу.

Цією конференцією німецька компартія розпочала широку середпартійну кампанію, що обійме всі низові організації партії й поширить серед них постанови VI конгресу й застосування цих постанов до конкретного становища в Німеччині та до внутрішньої політичної лінії німецької компартії.

Загальний звіт про VI конгрес зробив у великій трьохгодинній доповіді т. Тельман, що говорив про світове становище, про загрозу війни, про революційну стратегію й тактику Комінтерну та про завдання партії. Далі були доповіді т. Ленца про програму Комінтерну, Гекерта — про революційну тактику в профспілках та промисловій бої, Ремеле — про революційний рух у колоніях та Наймана — про становище в СРСР та ВКП(б). Конференція дала також представникові примиренців Евертуту цілу годину на дискусійну промову. Дискусія була надзвичайно жвава, і в ній взяли участь 41 промовців.

Постанови VI конгресу Комінтерну мають для КРН зокрема велике значення. Господарчі та політичний розвиток у Німеччині, зокрема останніми місяцями цілком відрізняються від загальної тенденції світового становища, яку дає в політичній резолюції VI конгресу. Великі промислові конфлікти, брутальність, з якою магнати німецьких трестів, владуючись до ведення локавтів, намагаються подолати опір німецького пролетаріату, збільшення імперіалістичних протистів, прагнення трестівських магнатів готувати нові війни, та взагалі намагання німецької буржуазії відновити своє світове становище, загострення класових протистів і втручання державного апарату в промислові конфлікти — все це виявляє критичне становище капіталістичної стабілізації.

Чимраз більше агресивність буржуазії щодо пролетаріату, настільки підірвані, що весь час загострюється, і з другого боку, збільшена радикалізація й готовність до боротьби німецького пролетаріату примусують агентів буржуазії в таборі робітництва, тобто злучений із державним апаратом провід соціал-демократичної партії та профспілок проводити гостру контрреволюційну лінію, застосовуючи фашистські методи проти робітництва та його партії КРН.

Ставлення VI конгресу до цього процесу, його постанов загострили боротьбу проти реформізму, зокрема в німецьких обставинах, виявляється як конче потрібна політична лінія. Це загострення боротьби проти реформізму викликало в КРН, в маленькій правій групі, опір політиці Комінтерну та партійної більшості. На чолі правої фракції стоїть колишній провідник партії Брандлер та Таьгаймер, що, порушивши дисципліну, повернувшись до Німеччини, за кілька тижнів кинулися до ліквідаційських теорій й поглядів і в своїй боротьбі проти політики Комінтерну та партії

перейшли від ліквідаторства до ренегатства. Ця права група, що вже протягом років не має контакту з робітничими масами, майже зовсім не має прихильників у партії.

Більше значіння має група примиренців, на чолі з Евертотом та Гергартом. Саме розкольніцька політика цієї групи дала правим змогу розгорнути в партії свої ліквідаційські теорії.

Хід конференції КРН показав, що вся партія цілком пізнала велику небезпеку, яка загрожуює їй справа. Завзята дискусія, гострі вивчення, що з ними виступали промовці, зокрема робітники з підпримств, проти ліквідацій та примиренців, показала, що партія не хоче більше дозволити опозиційному блокю ліквідацій та примиренців паралізувати її бойову силу. Він також показав, що КРН, з огляду на великі політичні завдання, які стоїть перед нею тепер, за загостреної класової боротьби, не дасть заважати вільно розгорнути свої сили проти класового ворога. Конференція недвозначно констатувала, що з опозиційними фракціями треба покінчити, щоб не зменшити ударної сили партії.

Найважливішу постанову конференції ухвалила під час голосування резолюція на постанови VI конгресу. Резолюцію, що її подав ЦК, конференція ухвалила більшістю 221 голосів проти 4 правих ліквідацій. Група примиренців, що під час голосування цієї резолюції в ЦК голосувала проти неї, тепер на конференції застосувала іншу тактику: вони тепер голосували за резолюцію, але подали також заяву з певними застереженнями, що зводять на нівець їхне приєднання до резолюції. Тим самим справжнє співвідношення сил було таке: безумовно голосували за постанови VI конгресу 202 товариші (більшовицька більшість), з застереженнями — 19 (примиренці), проти — 4 (ліквідацій).

СТАНОВИЩЕ КОМПАРТІЇ В МІСЬКИХ ВИБОРАХ У ВІННІПЕГУ.

Читанням і поза Вінніпегом відомо вже, що робітництво північного Вінніпегу поновно вибрало до міської ради своїм адерменом кандидата Комуністичної Партії Канади тов. В. Н. Колісника, віддаючи йому 2,749 голосів, з яких 2,342 одиниць. Про ці вибори варто хоч вкортці сказати працюючим поза Вінніпегом декілька слів, бо відбувалися вони в де-що відмінних обставинах, як всі попередні міські чи провінційні вибори, в яких Комуністична Партія Канади брала участь, виставляючи своїх кандидатів.

В попередніх виборах виборці мали до вибору більш менш два фронти: капіталістичний і робітничий. Капіталістичний фронт репрезентували кандидати консервативної або ліберальної партії (в міських виборах буржуазія, звичайно, об'єднувалася), а робітничий фронт репрезентований був кандидатами Незалежної Партії Праці й Комуністичної Партії Канади.

Однак справжнього співробітництва між останніми двома організаціями ніколи не було. Незалежна Партія Праці йшла із своєю власною програмою, в якій старалася ходити поміж дощ — щоб і робітникам щось показати, але й панів, головне дрібно буржуазії не прогнівити, на яку вона в кожних виборах спиралася. Комуністична Партія йшла із своєю власною класовою програмою.

В минулому Комуністична Партія не раз зверталася до Н.П.П. з пропозицією створити Канадській Партії Праці, до якої якої можна б було об'єднати трейд-юнії та освітні робітничі організації й створити об'єднаний фронт робітництва проти капіталу.

Але лідери Н.П.П. вже від років в робітничих організаціях не працюють, а свою партію звели виключно до виборчого апарату — категорично відмовляючися від створення об'єднаного робітничого фронту. Однак в кожних міських та провінційних виборах Комуністична Партія, закликаючи робітництво голосувати на комуністичного кандидата однією (пропорціональне голосування), казала голосувати двійкою та трійкою на кандидата Незалежної Партії Праці й не давати ані одного голосу на буржуазних кандидатів. Але не так робили лідери Незалежної Партії Праці. Вони у виборах дбали лише про своїх кандидатів і докладали всіх старань, щоб перешкодити комуністичному кандидату.

Вже в минулому році міських виборах "незалежники" лунчили за українськими патріотами проти комуністичного кандидата. Знаючи, що вони ніколи не виберуть в північному Вінніпегу трох адерменів, вони такі ставили трох кандидатів і тим третім прихильником був у них український кандидат. Українського кандидата вони підшукували тому, що кандидат Компартії був українцем. Отже того третого кандидата ставила Н.П.П. не проти буржуазного кандидата, але проти комуністичного.

Вже в минулому році міських виборах "незалежники" лунчили за українськими патріотами проти комуністичного кандидата. Знаючи, що вони ніколи не виберуть в північному Вінніпегу трох адерменів, вони такі ставили трох кандидатів і тим третім прихильником був у них український кандидат. Українського кандидата вони підшукували тому, що кандидат Компартії був українцем. Отже того третого кандидата ставила Н.П.П. не проти буржуазного кандидата, але проти комуністичного.

ЯК УНДІВЦІ ПЛАЗУЮТЬ ПЕРЕД ШЛЯХТОЮ.

Львівський часопис "Праця" орган Української Партії Праці, в статті "В польських сойми", викриває, чому ундівські посли схилили свої голови перед польською шляхтою в соймі й не протестували проти львівського погрому. Праця, орган української дрібно буржуазії, тої її частини, що тримається з бившим диктатором Е. Петрушевичом. Ось що ця газета пише:

"На першому бесідника внескодавці (ундівці) висунули посли з Волині, Хруцького. Коли в попередній соймі це не було галицьких ундівців, посли Хруцький все промовляв остро, ширі й заступав українську національну думку — не по льокайськи. Знаючи, яким посли Хруцький був раніше, деякі ундівські посли потірали, що він і тепер готов нагадати собі часи, коли ще не був під обухом галицького унда. Отже вони пустилися на штучки.

Ундо має у Варшаві факторів, котрий посередничить між Ундою й поляками. Той фактор приїб до українського (ундівського) клубу й сказав, що він "дещо знає". Знає, що саме тепер, як ундівське теля буже покірне, то висмоктає аж дві корови. Той кедровий фактор виявив ундівцям "тайну", що польське правительство скарає

польських погромщиків і поруйнованим українським установам дасть грубе відшкодування.

В надії на обильну хапачню, ундівські посли стали зтираючи руки і порішали, що промова посла Хруцького має бути дуже делікатна і передовсім не сміє ні троха звертатися проти польської державности на українських землях, та не сміє й словом згадати про якусь стремління українців до власної державности. Ундівські посли порішали також сидіти тихо тоді, коли про львівські події буде промовляти який польський міністер. Про те, щоб відемаршалки Загайкевич і Галуциньський подякували за гонор польських достойників, і бесіди не було, бо це було би демонстрацією проти польської державности.

Так надутий ундівським фактором посли Хруцький забув, як то він промовляв не раз і не два в попередній соймі, коли то над його грішною душею ще не стояли такі "ангели", як Дмитро Левницький і Остап Луцький. Промова Хруцького була дуже делікатна, він плакав.

Хруцькому відповідав польський міністер і показав, яке би то було жадане ундівцями свідство і яке буде відшкодування. Вину погрому пан міністер звали на українських політиків.

Промову міністра перебивали посли радикальні, сельбоби, комуністи і п. Західний. Крепких слів не жалували. Закінчили пісню "Не пора!" За весь той час ундівські посли стояли тихо, "руки по швам!" Ждали на приречення хапачні, та не діждалися. Пошилися а дурні!"

Від себе скажемо: коментарі лишні.

ГОСПОДАРСЬКЕ БУДІВНИЦТВО НА УКРАЇНІ.

Будівництво залізниць на Україні в 1928 — 1929 році.

За відомостями транспортно-будівельної секції Держплану в 1928 — 29 році передбачається розгорнути будівництво залізниць на Україні загальним розміром на 1746 кілометрів. В основному це добудова розпочатого раніш залізничного будівництва. Так наприклад в цьому році передбачається закінчити будівництво залізничної лінії Нижне-Дніпровська-Апостолово, Грешіно-Павлоград, Прилуки-Ніжин і Чернігів-Новобілиця, Ворожба-Уєча, Погребіще-Маликов-Цвітково і т. д. Накреслено також закінчити будівництво Германійської вітки, Ржищівської, Таращанської та Чигиринської. На закінчення будівництва всіх цих залізниць потрібно буде більш 15 міль. карб.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО МАЛЯРСТВА.

Всеукраїнський Історичний Музей ім. Шевченка готує велику художню виставку, що охопить українське малярство від XVII — XX століття. Виставка займе майже весь другий поверх Музею. В першій залі буде розташовано твори українських майстрів XVII і XVIII ст. (перевалює козацькі малювання). В другій залі експоновано українських портретистів з кінця XVIII — початку XIX віку. Серед них твори Левинського, Воробізького, Лисенка і Дячмі. Особливу вагу мають портрети Воробізького, яких пощастило Музеєві роздобути 20 штук. Майже всю третю залю займають твори Шевченка (понад 60 експонатів). Центральну залю Музею займатимуть твори українських майстрів з другої половини XVIII віку. В останніх залах буде розташовано твори "пересувників" (Репіна, Маковського, Крамського, та інші), потім твори представників т. зв. етнографічного романтизму (Мікешина, Васильєвського, Мартиненка), потім твори Врубеля (Музей має одну з найкращих в Союзі колекцій Врубельських картин) і нарешті твори передреволюційних і пореволюційних майстрів. Музей видасть ілюстрований каталог цієї виставки.